

Aivoselkäydinnestekierron tutkimus

Tämän ohjeen tavoitteena on antaa potilaalle ja hänen omaisilleen keskeistä tietoa liittyen aivoselkäydinnestekierron tutkimukseen.

Oireiden ja aivojen tietokone- tai magneettikuvauksen perusteella sinulla epäillään olevan häiriö aivojen nestekierrossa eli aivokammioihin kertyy liikaa nestettä. Tämän hoitona käytetään aivojen nestetiloista vatsaonteloon tai sydämen oikeaan eteiseen vietävää letkustoa, jossa on nesteen virtausta säätelevä venttiili eli läppä. Laitteistoa kutsutaan shuntiksi.

Diagnoosin varmistamiseksi sinulle tehdään ennen leikkauspäätöstä aivoselkäydinnesteen eli likvorin paine- ja virtausolosuhteiden tutkimus. Tutkimus tehdään TYKS:n neurokirurgian vuodeosastolla. Tutkimus kestää noin tunnin, jonka jälkeen sinua seurataan osastolla.

Kutsu tutkimukseen tulee kirjeenä kotiin. Neurokirurgian hoidonsuunnittelija soittaa sinulle 1-2 viikkoa ennen tutkimusta ja tekee edeltävän haastattelun.

Tutkimukseen valmistautuminen kotona

Lannelsen ihon tulee olla puhdas ja ehjä. Käy suihkussa tutkimusta edeltävänä iltana tai tutkimuspäivän aamuna.

Tutkimuspäivän aamuna saa syödä ja juoda normaalisti.

Säännöllisesti otettavat aamulääkkeet otetaan normaalisti.

Seuraavien lääkkeiden käyttöön liittyy erityisohjeistus:

Asetyyლისისyylihappo (esimerkiksi Aspirin, Disperin, Primaspan, Asasantin) Lopeta käyttö 7 päivää ennen toimenpiteeseen saapumista, ellei tutkimuspäätöksen tehnyt lääkäri ole toisin ohjeistanut. Mikäli sinulle on asetettu aivo- tai sydänverisuonistenta, etkä ole saanut erillistä lääkeohjetta, ota yhteyttä neurokirurgian hoidonsuunnittelijaan.

Marevan-lääkitys. Lopeta käyttö 3 päivää ennen tutkimukseen saapumista ellei tutkimuspäätöksen tehnyt lääkäri ole toisin ohjeistanut. Mikäli sinulle on asetettu sydämen keinoläppä, jatka Marevan-lääkitystä entiseen tapaan, mutta ota yhteyttä neurokirurgian hoidonsuunnittelijaan mahdollisen siltahoidon järjestämiseksi.

Plavix, Clopidogrel tai Efiend-lääkitys. Lopeta käyttö 7 päivää ennen tutkimukseen saapumista ellei tutkimuspäätöksen tehnyt lääkäri ole toisin ohjeistanut.

Eliquis, Pradaxa tai Xarelto-lääkitys. Lopeta käyttö 3 päivää ennen tutkimukseen saapumista.

Luontaistuotteet. Kaikki käytössä olevat luontaisvalmisteet (esimerkiksi Omega 3): Lopeta käyttö 2 viikkoa ennen tutkimukseen saapumista.

Tutkimuspäivä

Osastolle tullessa lääkäri haastattelee ja tutkii sinut. Ennen tutkimusta annetaan esilääkityksenä kipulääke sekä rentouttava lääke.

Tutkimuksessa lääkäri pistää lanneselkään kaksi neulaa aivoselkäydinnestetilaan. Toisen neulan kautta pumpataan nestetiloihin nestettä, ja toisen kautta mitataan painetta.

Tutkimuksen aikana tulee maata puhumatta ja liikkumatta. Hoitaja seuraa vointiasi koko tutkimuksen ajan.

Tutkimuksen aikana voi tulla päänsärkyä, pahoinvointia tai huimausta. Nämä oireet helpottavat usein jo tutkimuksen aikana, mutta voivat jatkua muutaman vuorokauden tutkimuksen jälkeen. Lisäksi tutkimuksen aikana voi tulla säteilykipua alaraajaan, jolloin neulojen asentoa voidaan joutua muuttamaan. Tutkimukseen liittyy pieni riski aivokalvontulehduksesta tai verenvuodosta.

Tutkimuksen jälkeen saat syödä, juoda sekä olla liikkeellä normaalisti.

Lääkäri arvioi tutkimuksen jälkeen tulokset, ja kuulet jatkohoitosuunnitelman ennen kotiutusta. Omaisen mukanaolo on suositeltavaa. Mahdollinen shunttileikkaus tehdään, tulehdusriskin vuoksi, aikaisintaan kahden viikon kuluttua tutkimuksesta.

Tutkimuksen jälkeen voit kotiutua noin kahden tunnin seurannan jälkeen. Et voi lääkityksen takia itse ajaa autoa.

Yhteystiedot

Tulevaan toimenpiteeseen liittyvissä asioissa ota yhteys hoidonsuunnittelijaan arkisin kello 9-10 puhelin 02 313 2770. Neurokirurgian vuodeosasto puhelin 02 313 1210.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri • www.vsshp.fi • Vaihe 02 313 0000

Tämä ohje on tarkoitettu hoitosuhteessa oleville potilaillemme.